

UTYTULOWANE CHAMSTWO

W jednej z warszawskich fabryk miał miejsce niedawno nabywający fakt: robotnik, którego zachorowała ciężko żona, nie mogąc znaleźć dla niej miejsca w szpitalu, zwrócił się do dyrektora fabryki z prośbą o użycie swojego wpływu (a pan dyrektor miał stosunki w świecie lekarskim), by jego chorą żonę przyjęto do szpitala w drodze wyjątku ponad normalny kontyngent.

Pan dyrektor zamiast się zająć losem swojego podwładnego zwyzywał go za to, że śmie mu takie sprawy głowę zawracać i kazał... wynieść się za drzwi. (autentyczne).

Chora, umieszczona w szpitalu dopiero po paru dniach (oczywiście bez interwencji dyrektora) zmarła, gdyż pomoc okazała się spóźniona.

Fakt powyższy ilustruje w sposób dosadny nastawienie, jakie cechuje niektórych dygnitarzy w stosunku do ludzi, nad którymi zostali postawieni. Dalecy jesteśmy oczywiście od stawiania kwestii na płaszczyźnie klasowej. Przeciwnie, stanowisko nasze w tej sprawie jest znane, musimy jednak z całym naciskiem podkreślić, że tego rodzaju stosunek dyrektora do robotnika jest czymś poniżej godności ludzkiej. Pamiętajmy, że żyjemy w czasach, gdy folksfront za pieniądze bolszewickie wytyża wszystkie swoje siły do zepchnięcia polskiego życia politycznego na tory wzajemnych walk klasowych i że takie fakty są w stu i więcej procentach wykorzystywane przez agitację żydo - komuny. Jako wyznawcy idei narodowo - radykalnej, uznajęcej równą wartość godności ludzkiej wszystkich Polaków, w postępowaniu i nastawieniu owego dyrektora widzimy jaskrawy dowód wadliwości obecnej struktury społecznej.

W Polsce Nowego Łądu, w ustroju narodowo - radykalnym, w ustroju opartym na poczuciu chrześcijańskiej sprawiedliwości nie czyja godność ludzka nie będzie mogła być pomiatana, a dla dyrektora, któryby patrzył na swoich podwładnych, jak na ludzi gorszego gatunku, miejsca nie będzie. Robotnik, który spełnia sumiennie swoje obowiązki, chociaż w osmolonej bluzie chodzi i ciężko fizycznie pracuje (zresztą między innymi nicz na pensje dla swoich dyrektorów) jest takim samym człowiekiem, a nieraz może być lepszym Polakiem od niejednego dyrektora takiego typu, który przedstawił.

W. M.

Rozmowa z Henleinem

Paster w roli wodza

Wiara czeska w 5.000 samolotów rosyjskich

Francuski tygodnik „Vu” zamieszcza bardzo interesujące wrażenia dziennikarza francuskiego. Emanuela d'Astiera, z pobytu w Czechosłowacji. D'Astier był w Czechosłowacji parę tygodni temu i widział się z szeregiem wybitnych osobistości politycznych.

D'Astier trafił przede wszystkim do Henleina i jego otoczenia. Otoczenie Henleina składa się z następujących osób: Sebekowski — kierownik wydziału prasy, Frank — odgrywający w ruchu Henleina najpoważniejszą rolę, którego powszechnie uważa się za komisarza politycznego ruchu, wysłanego przez Berlin, Neuwelt — szef propagandy, poseł do parlamentu praskiego dr. Santner oraz dr. Eskert, ówczyste ścisłe związany z Berlinem.

NIE MAM ZAUFANIA

D'Astier uzyskał rozmowę z samym Henleinem. Opisuje ją w sposób następujący:

Henlein jest człowiekiem średniego wzrostu, w wieku 40 lat, o twarzy dość banalnej, noszący okulary, nie ma w sobie nic z wodza, raczej przypomina wyglądem pastora protestanckiego.

W rozmowie, jaką francuski dziennikarz odbył z Henleinem, ten m. in. powiedział na temat polityki czeskiej:

„Nie mam zaufania. Gdybym nie mówił z dziennikarzem, to bym powiedział, że jestem przekonany o ich złej woli”.

W odpowiedzi zaś na uwagę D'Astiera, że zachowanie pokoju w Europie jest koniecznością, Henlein odpowiedział:

„Ja nie tylko jestem gotów pracować na rzecz pokoju, ale już na jego rzecz pracuję. Moje żądania są do przyjęcia. Druga strona musi odpowiedzieć. Trzeba, by opinia publiczna i polityka Francji radziła Czechom dążyć do pacyfikacji i zorganizowania państwa w sposób bardziej sprawiedliwy. Dopóty nie będę mógł wziąć współudziału w odpowiedzialności za pokój lub wojnę, dopóki Sudety nie otrzymają prawa współudziału w decyzjach państwowych”.

POSTULATY SUDETÓW

Jak wiadomo, żądania Henleina streszczają się w następujących punktach:

1) autonomia w sprawach narodowych i terytorium Sudetów; 2) prawo współdecyzji przy kierowaniu państwem w charakterze równorzędnego z Czechami

mi czynnika politycznego.

3) zadośćuczynienie za popełnione niesprawiedliwości.

Punkt 2-gi tych warunków wskazuje wyraźnie, że stojący za Henleinem Berlin chce uzyskać wpływ na całą Czechosłowację i że w tej chwili jest to dla niego istotniejsze nawet bez pośredniego przyłączenia Sudetów do Niemiec.

NIEBIESKA MAPA

Wychodząc od Henleina D'Astier minął szereg pokoiów w domu prywatnym, gdzie była prowadzona rozmowa. W pokoju, stanowiącym archiwum, zobaczył na ścianie mapę Europy, na której kolor niebieski oznaczał zasięg wpływów kulturalnych Niemiec. Na mapie tej kolor niebieski otaczał: Alzację, Lotarynię, Tyrol włoski, Czechy, Śląsk Polski i Szlezwik.

CZY DRUGI SEYSS - INQUART?

D'Astier odbył jednocześnie rozmowę z szefem wydziału prasowego, Sebekowskim.

— Jakie jest pańskie wrażenie o Henleinie? — padło pytanie ze strony Sebekowskiego.

— Robi wrażenie człowieka ostrożnego i skrupowanego, który słowa swe musi przedkładać do zatwierdzenia Frankowi, swemu komitetowi politycznemu, może Berlinowi?

— Berlinowi — nie.

— Ja jednak chciałbym być pewny, że ten człowiek nie ode-

gra w ciągu najbliższych paru tygodni roli Seyss Inquarta.

— To — nigdy. Że tak nie będzie, mogę włożyć rękę w ogień.

Sebekowski mógł być szczerzy w swojej odpowiedzi, gdyż reprezentuje on w ruchu Henleina tendencje sudeckie, mniej posłuszne Rzeszy. Sebekowski jest zresztą uczniem prof. Ottmara Spanna, twórcy podstaw ideowych, na których się opiera ruch narodowo - socjalistyczny, który jednak, jak wiadomo, został przez Niemców pozbawiony katedry po Anschlussie Austrii.

NIE CHCE BYĆ WOLNYM PSEM KTÓRY ZDYCHA Z GŁODU

D'Astier zwiędził zresztą różne miejscowości na terenie Sudetów. Był m. in. w Breichenau. Od był tam bardzo interesującą rozmowę z świeżo nawróconym neofitą ruchu sudeckiego. „Byłem liberałem — mówił neofita. — „Ostatnim liberałem. Nie jestem jeszcze członkiem partii, gdyż od polowy marca zgłoszenia są zbyt liczne i nie mogą być natychmiast rozpatrzone. Wierzę, że wolność jest najcenniejszym dobrem. Ale wolę maszerować w szeregu, odbywać ćwiczenia niedzielne, nałożyć brudną koszulę, niż żyć jak wolny pies, który zdycha z głodu”.

SUDETY TYLKO PRETEKSTEM

D'Astier obracał się również w

kołach czeskich. W czeskich kołach politycznych wypowiada się następujący pogląd. „Jeśli Anglia i Francja ustąpią jeszcze raz przed siłą niemiecką, to los Europy będzie przypieczętowany ostatecznie. Sudety są tylko pretekstem. O ile Czechosłowacja wyrzeknie się swych sojuszy i podda się wpływowi niemieckiemu, Goebbels chętnie oświadczy, że nie ma ani jednego Niemca w naszym państwie i że Henlein nigdy nie istniał”.

5.000 SAMOLOTÓW ROSYJSKICH

W sferach, zbliżonych do czeskiego ministerstwa spraw zagranicznych, wierzą w pomoc rosyjską i przyjaźń rumuńską. „W ciągu 24-ch godzin” — mówią w tamtych sferach — możemy mieć 5.000 samolotów rosyjskich w Pradze”. W kołach tych wyraża się obawy co do stanowiska Polaków. Mówią tam również: „Nie wiadomo — to Hitler, który nie pytając się opinii własnej dyplomacji i armii, może powziąć nagłą i groźną decyzję”.

Czeskie sfery wojskowe są nastrojone optymistycznie. „Armia” — mówią wojskowi — „jest w doskonałym stanie, materiał wojenny — 90 proc. to materiał krajowy — jest jednym z najlepszych w Europie”.

D'Astier kończy swoje wrażenia następującą uwagą:

„Raczej, niż badać kwestię sumienia, trzeba zbadać interes Francji i postępować w myśl tego interesu”.

Trybuna przysięgi i przeciwników

Kiedy wychodziłem

Ostatni numer tygodnika „Jutro Pracy” zamieszcza następujący artykuł pos. Jana Hoppego:

KTOŚ POPRZERABIAŁ

„Kiedy wychodziłem z Sejmu w pamiętną sobotę trzydziestego kwietnia, obok mnie, któryś z kolegów wesoło mucił strawestowaną i znaną piosenkę: „O. Z. N. kochana stara buda”. Nieprawda — pomyślałem. Jeszcze przecież nie stara i już nie kochana. Siedziałem w niej okragły rok. Pracowałem z wiarą i przekonaniem, że słowa deklaracji tuwej zagrają prawdziwą formą nową rzeczywistości i stuknąłem głową o jakiś twardy mur, a w pierwotnych

planach, które przed rozpoczęciem prac szczegółowo ogładałem tego muru w ogóle nie było. Pamiętam dobrze — nie było. Ktoś poprzerał budowę już po zatwierdzeniu planów.

KTO KOGO WPROWADZIŁ W BŁĄD?

Dzisiaj już wiemy kto, wiemy kiedy, wiemy po co, wiemy też kto kogo wprowadził w błąd, ale to wszystko nie należy do tematu moich aktualnych rozważań, nie pójdziemy utartym w polityce szlakiem szkolenia tych, z którymi jeszcze wczoraj przy wspólnym stole zasiadaliśmy. Styl życia publicznego w Polsce trzeba poprawiać nawet wówczas, kiedy zarysowuje się ostre starcie. Jednocześnie przecież nie sposób pisać o pogodzie wówczas kiedy deszcz leje, kiedy niebo chmurne i wyrażnie grzmi.

NAPRAWA W ROLI PRETORIAN

W dniu ogłoszenia deklaracji widzieliśmy grupę, która bardzo niechętnie powitała manifest O. Z. N. — myślę o grupie Naprawy. Z całą odwagą i bez osłonek krytykował i krzywił się. Dziś wśród pretorian maszerujących w pierwszych czworakach widzimy te same, wówczas krzywiące się twarze. Daj im Boże jak naj-

lepiej i nie o nich będziemy tu mówić, chodzi o coś znacznie głębszego.

Przykład wspomnianej grupy jest nam potrzebny tylko po to, żeby podkreślić, że pod sztandarem deklaracji różni ludzie maszerują w porządku, to jeszcze nie narusza zasad deklaracji. Skala poglądów bardzo szeroka, sposób pojmowania wskazań deklaracji bardzo różny — to już gorzej — a stosunki wzajemne między ludźmi w przerwach między konfliktami opierają się nie na zaufaniu, a na powierzchownej uprzejmości, a wszystko to łącznie kłamrą autorytatywnie rządzonej organizacji.

REKOMPENSATA

Organizacja budowana hierarchicznie, oparta o system nominacji i rozkazodawstwa musi swym członkom dać rekompensatę w postaci stawy ideowej i emocjonalnej. W O. Z. N. teoretycznie sprawę postawiono dobrze, deklaracja mogła się stać zdrowym pokarmem. Coż kiedy zamiast nabierać rumieńców życia, wietrzała powoli, bo nie czyniono nic w tym kierunku, by sprowadzić ją na ziemię, między ludzi, w zwykły roboczy dzień. Wietrzała pożaru nie wywołała, w szeregach sztywno i zimno. W takich warunkach rozkazodawstwo polityczne trafia kuł w płot. W takich warunkach pytanie kto i komu przywołał, nabiera nawet przesadnie dużego znaczenia.

DEKLARACJA BEZ KOMENTARZA

Deklaracja nie doczekała się jeszcze swego komentarza praktycznego, dlatego w O. Z. N. takie sprawy jak masoneria, ubiór rytualny, Młoda Polska, czy sprawa kontroli nad gospodarką lasów, czy Z. N. P. skazane były na bezdomność. Nie doczekała się — i dlatego „Gazeta Polska” mogła stać się urzędowym organem. Nie doczekała się i — dlatego mozaika fantastycznie dobranych nazwisk stanowiła to, które zaciera kontury manifestu lutowego.

Nie doczekała się i dlatego w organie urzędowym O. Z. N. odejście wojewody Józefowi z Wołynia znalazło tak swoisty wyraz. Nie doczekała się, dlatego drwinie wyglądał stosunek tej gazety do prac parlamentu. Wreszcie z tych samych powodów obsada funkcji może budzić poważne zastrzeżenia u tych, którzy w lutym mieli szczere i pogodne rozmowy z Niemcami.

SPRZECZNOŚCI ROZSAZAJĄ TREŚĆ

Rozkazy i polecenia budują formę, ale sprzeczności ideowe i programowe rozsazają treść. Spierzenie sprzeczności nie ujawniało ich źródeł, bo rozbijał je rozkaz, ale źródła konfliktów, nawet najbardziej kategorycznie zniechęcenie nie usuwało. Siła tych źródeł była duża, korek musiał wystrzelić.

P. Klarnier cofnął swą rezygnację

Zmiana statutu Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych

Na odbytym w dniu 7 bm. w Poznaniu na ogólnym zebraniu Zw. Iz. Przemysł. - Handl. została uzgodniona sprawa zmiany statutu Zw. Iz. Sprawa wynika, jak wiadomo, z poprzednim zebraniem, odbytym w dniu 5 ub. m. w Sosnowcu w związku ze zgłoszoną wówczas rezygnacją b. min. Klarniera ze stanowiska prezesa Związku.

Obecnie wobec uzgodnienia poglądów, p. Klarnier na prośbę izb rezygnację swą cofnął i zgodził się pozostać nadal na tym stanowisku. W związku z tym całe prezydium zostało wybrane w tym samym składzie, t. j. w osobach — prezes b. min. Klarnier, wiceprezisi Inż. Cybulski i Dr. Szawski.

Uchwalone w Poznaniu poprawki

statutowe, wynikają z przyjętych przez ogólnie zebranie tez, które odzwierciedla m. in. następująca deklaracja:

Izby przem. - handl. podejmą na swoim terenie działania wszelkie niezbędne i będące w ich dyspozycji środki, celem zapewnienia żywego udziału i większego wpływu czynników radzieckiego w pracach wszystkich organów samorządu przemysłowo - handlowego.

Zaleca się, aby izby, delegujące członków komisji związkowych w charakterze swoich przedstawicieli, nie krępowały ich w wykonywaniu mandatów, wiążącymi instrukcjami w stopniu, uniemożliwiającym delegatom zajęcie samodzielnego stanowiska.

Celem usprawnienia prac komisji stałych i ułatwienia udziału w nich czynnikowi radzieckiemu, zebrania komisyjne ograniczone zostaną do spraw najważniejszych.

Wszystkie sprawy, związane z taktyką działania Związku będą pozostawione do decyzji Prezydium Związku, jako organu odpowiedzialnego za politykę Związku Iz. Przem. - Handl.

Zmiany statutu Zw. Iz. uchwalone w Poznaniu zostaną w najbliższym czasie przedstawione do zatwierdzenia Ministrowi P. i H.

Odpis umowy pittsburskiej

wiozą Słowacy na „Batorym”

GDYNIA, 10. 5. W dniu 26 bm. przybędzie do Gdyni w powrotnym rejsie ze Stanów Zjednoczonych m. s. „Batory”, na którego pokładzie przybędzie specjalna delegacja Słowaków amerykańskich, przywołana uwierzytelniony odpis słynnej umowy Pittsburskiej.

W POZNANIU

ODDZIAŁ „ABC”

mieści się przy ul. 27 Grudnia 2. Przyjmuje prenumeratę, ogłoszenia.

Jak wiadomo, umowa zawarta podczas wojny w Pittsburgu między Czechami a Słowakami, gwarantowała równą prawa ustrojowe obu narodom w przyszłej Republice Czechosłowackiej. Dla przypomnienia Czechom o istnieniu tej umowy, nierespektowanej przez władze czeskie, które nawet poddawały w wątpliwość jej istnienie, Słowacy amerykańscy postanowili wysłać do Europy specjalną delegację z uwierzytelnionym odpisem umowy.

Na powitanie delegacji przybyła do Gdyni grupa posłów słowackich z Czech.

Pod znakiem rekordowych obrotów

upłynęły Targi Poznańskie

Gdy skończyły się już Targi Poznańskie możemy stwierdzić, że tegoroczne Targi Poznańskie biją wszelkie dotychczasowe rekordy w zakresie ilości i wartości transakcji. Przypomnieć należy, iż Targi zeszłoroczne zanotowały już poważny wzrost transakcji, których sumę określono na 92 miliony złotych. W bieżącym roku cyfra ta niewątpliwie będzie znacznie przekroczona. Już pod koniec tygodnia targowe go zgłoszono zamówień na towary zagranczne w kwocie 9 i pół miliona złotych.

Jeżeli chodzi o poszczególne grupy branżowe, to przede wszystkim wymienić należy grupę artykułów służących produkcji, jak maszyny, narzędzia, środki komu-

nikacyjne. Wszelkiego rodzaju obrabiarki, narzędzia precyzyjne, maszyny i urządzenia elektrotechniczne, maszyny drukarskie i introligatorskie — miały największe powodzenie.

W maszynach i narzędziach rolniczych obroty w pierwszych czterech dniach wynosiły o 50 proc. więcej, niż w roku ubiegłym.

Na ogół zarówno w branży samochodowej, jak i maszyn rolniczych, daje się zauważyć większy popyt na eksponaty tańsze. Zakupiono więc wielkie ilości samochodów mniejszych, a jeżeli chodzi o maszyny rolnicze zaznaczył się pokaźny udział mniejszych rolników.

W dziale mebli kupowano tyl-

ko tanie meble, droższe i luksusowe nie cieszyły się popytem. Sytuacja w innych działach wyglądała na ogół bardzo pomysłnie.

Hitler

opuścił Włochy

RZYM, 10. 5. Po bankiecie, który na cześć Hitlera wydał przedstawicielce arystokracji florentyńskiej, kanclerz przejechał rzeskie iluminowanymi ulicami miasta na dworzec. Mussolini odprowadził Hitlera do wagonu i podczas pożegnania odbył z nim serdeczną rozmowę. Z ramienia władz włoskich Hitlerowi towarzyszył do granicy min. Starace.

Chcesz wiedzieć prawdę o Ruchu Narodowo - Radykalnym, zaprenumeruj „Nowy Ład”.

Prenumerata kwart. zł. 2.20, dla prenumeratorów „ABC” zł. 1.50.

Adres Adm. i Red. Al. Jerozolimskie 3a m. 11. Konto PKO 10666.

DZIEŃ W POLITYCE:

P. PREZYDENT — CZŁONKIEM

AKADEMII WĘGIERSKIEJ
Węgierska Akademia Umiejętności wybrała p. Prezydenta R. P. na swego członka korespondenta.

KONFISKATA POEZJI DOBRYŃSKIEGO

Komisariat Rządu w Warszawie skonfiskował dnia 6 bm. tomik poezji K. Dobrzyńskiego „Zagwie na wiośnach” za wiersz p. t. „Trzeci maj”.

Poselstwo Litwy we własnym lokalu

Poselstwo litewskie, przebywające dotychczas tymczasowo w hotelu „Europejskim”, przenosi się od dnia 20 bm. do własnej siedziby w domu przy ul. Koszykowej 14. Poselstwo oraz biura konsularne zajmować będą dwa 6-pokojowe apartamenty na parterze i pierwszym piętrze.

W GRÓJCU

u p. Józefa Zaszewskiego
ul. Skargi 21.
zaprenumerować „ABC” można